

SRAMNA ODLUKA SUDA U SLUČAJU SMRTI RADNIKA NAMENSKE – Nema pravde za radnike u kapitalizmu

Da li ste čuli za sramnu [odluku Apelacionog suda u Kragujevcu](#) na ponovnom suđenju rukovodocioma fabrike Milan Blagojević – Namenska u Lučanima, u kojoj su u julu 2017. godine nakon eksplozije i požara život izgubila dvojica radnika, Milomir Milivojević i Miloško Ignjatović?

Podsetimo, nakon suđenja koje je trajalo godinama, prvostepeni sud je osudio dvojicu rukovodilaca Namenske na po tri godine zatvora zbog teškog dela protiv opšte sigurnosti, dok je prvooptuženi direktor fabrike, Radoš Milovanović, preminuo na slobodi pre tri godine. Apelacioni sud je potom oborio prvostepenu presudu i na ponovnom suđenju jednog od dvojice preostalih rukovodilaca potpuno oslobodio odgovornosti, dok je drugom zatvorska kazna smanjena sa tri na dve godine.

Fabrika Milan Blagojević – Namenska Lučani, koja se primarno bavi proizvodnjom baruta i raketnog goriva, osnovana je 1949. godine i danas ima oko 1.300 zaposlenih. To je čini jednim od najvećih privrednih subjekata u Moravičkom okrugu. Ime je ponela po Milanu Blagojeviću Špancu, narodnom heroju Jugoslavije, učesniku NOB-a i dobrovoljcu u Španskom građanskom ratu.

Ova fabrika je poslednjih decenija ozloglašena po brojnim nesrećama uzrokovanim nepoštovanjem propisa i standarda o bezbednosti i zdravlju na radu. Tokom mandata prvooptuženog direktora Radoša Milovanovića, koji je trajao neverovatnih 40 godina od 1982, pa sve do njegove smrti 2022, [poginuo je čak 21 radnik](#)! Najveća tragedija dogodila se 1997, kada je nakon

požara živote izgubilo osmoro radnica i radnika.

Sigurno se sećate sramnog i izrazitno neprijateljskog odnosa države prema porodicama poginulih radnika. Mi ćemo vas ipak podsetiti:

1) Nakon eksplozije 2017, tadašnji ministar odbrane Aleksandar Vulin izjavljuje kako će se ovakve nesreće ponavljati sve dok se ne izvrši automatizacija proizvodnje, dok direktor fabrike Milovanović pokušava da krivicu svali na poginulog radnika.

2) Na komentar oca jednog od poginulih radnika, koji je rekao da je ovo 21. žrtva u istoj fabrici i da on ne može da vrati svoje dete koje je imalo 25 godina – [Predsednik Vučić odgovara](#) da ti radnici ne rade na modnoj pisti, nego u fabrici oružja.

3) Možda i najmračniji trenutak ove cele sage: [sramno vredanje porodice poginulog radnika Milivojevića](#) od strane ucenjenih i na silu dovedenih radnika postrojenja u kome je Milivojević radio, ispred suda 2019. godine.

Klasna solidarnost želi da vam skrene pažnju, ako ste pomislili nešto od ovoga: ‘‘Toga ima samo kod nas’’, ‘‘Sve je ovo zbog korupcije’’ ili ‘‘Sistem ne radi kako treba’’ itd.

Ovakvi zaključci, osim što predstavljaju oblik podaničkog i kolonijalnog razmišljanja, ne uzimaju u obzir srž problema, a to je – sistemski zločin protiv radničke klase u kome [na godišnjem nivou živote izgubi oko 50 radnica i radnika u Srbiji](#), a preko 800 njih zadobije povrede. Treba istaći da je u pitanju zvanična statistika, dok je stvarno stanje po pitanju povreda daleko gore.

Pravosudni sistem radi u korist počinitelaca, a ne u korist žrtava. Odgovorni rukovodioci, šefovi i gazde, epilog sudskih postupaka po pravilu dočekaju ili slobodni, ili uz veoma blage novčane i zatvorske kazne. Tako je studija o krivičnim delima u oblasti rada pokazala da u slučajevima pogibije radnika, [samo tri odsto odgovornih završi u zatvoru](#), dok u čak 86 odsto

slučajeva niko nije kriv!

Sistemska ubistva zarad bogaćenja – Direktnom akcijom protiv gazdi i političara

Bitna odlika “tranzicije” u neoliberalni kapitalizam je gušenje radničkih prava kroz privatizacije, masovna otpuštanja, razbijanja sindikata i onemogućavanja sindikalnog organizovanja, te kooptiranje već postojećih sindikata tamo gde je nemoguće njihovo ukidanje. Rad kao takav je postao nesiguran i neizvestan, a radnici i radnice prinuđeni su da se odreknu ljudskog dostojanstva kako bi obezbedili prihode za sebe i svoje porodice. Nadnica u kapitalizmu služi da obezbedi da radna snaga preživi do sledećeg meseca, a sav profit dobijen izrabljivanjem sliva se u džepove gazdi i političara.

U ovakom okruženju, radnice i radnici bivaju otuđeni od proizvoda svog rada, ali i otuđeni jedni od drugih. Radnici posmatraju jedni druge kao konkurenciju, tako da mentalitet takmičenja i nadmetanja dominira i potiskuje osećaj zajedništva. U slučaju tragedija kao što je ona u Namenskoj, država i gazde će učiniti sve da zaštite jedni druge od odgovornosti i krivice, ne prezajući da okrenu radnike jedne protiv drugih, kao što smo i videli.

Ako kao društvo želimo da ne živimo na ivici egzistencije i ginemo na poslu, moramo pre svega delovati u pravcu uzroka problema. Zato se Klasna solidarnost zalaže za radničku solidarnost, uzajamnu pomoć kao i organizovanje u mestima gde živimo i radimo, jer se samo zajedno možemo suprotstaviti vladajućem kapitalističkom sistemu – u borbi za bolje i pravednije društvo.

Prvi korak je da se povezujemo jedni sa drugima, razgovaramo i razmatramo kako možemo da se borimo za poboljšanje uslova života i rada. Na ovaj način možemo da se borimo bez vođa,

sindikalnih birokrata i beskrajnih sudskih procesa. Za radničku klasu nema pravde u kapitalizmu jer je ovaj sistem napravljen tako da štiti kapitaliste i političare a ne radnike.

Jedini način da zaštitimo jedni druge i sprečimo ovakve tragedije je kroz stvaranje borbenih, direktno demokratskih struktura na svojim radnim mestima, fakultetima i komšilucima. Tokom proteklih šest meseci cela Srbija je čula za plenum i [zborove](#), a ljudima ubrzano postaje normalno da mogu da se samoorganizuju po modelu zborova, umesto da se prepuštaju milosti kapitalističkih institucija.

Ako te maltretiraju bahate gazde – pokušaj da nađeš istomišljenike na poslu i počnite zajedno da razmatrate kako da se odbranite!

Ako ti izvršitelji prete izbacivanjem na ulicu – razgovaraj sa prijateljima i komšijama, razglasi to na sve strane i hajde da onemogućimo da bilo ko izgubi krov nad glavom!

Ako kriminalci investitori hoće da tvoj komšiluk pretvore u betonsku džunglu – organizujmo se i sprečimo njihovu bahatost!

Kada se organizujemo na principima [direktne demokratije](#) i zborova imamo moć da se borimo [direktnom akcijom](#) protiv kapitalističkog sistema koji nas ubija u fabrikama, na ulicama, i pod nadstrešnicama.